

SCOALA PRIMARĂ

ORGAN DE INFORMAȚIUNI A ÎNVĂȚĂTORILOR DIN REVIZORATUL ARADULUI

ABONAMENT:

Anual 40 Lei :: Exempl. 3 Lei

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR:

SIMEON ALBU

ANUNȚURI:

Un sir 2 Lei

PARTEA OFICIALĂ.

Ordinile eurprinse în aceasta rubrică vor fi înregistrate de directorul școalei în exibitul școalei, iar învățătorii de clasă în evidențele clasei ce conduce.

No. 17777—922

Secția VI.

Ordin circular.

Membrii corpului didactic primar și al grădinilor de copii, titulari și suplinitori, se vor întâlni în conferință generală în capitala fiecărui județ în zilele de 10 și 11 Septembrie anul 1922.

Avgând în vedere importanța reformei învățământului primar și normal în curs de pregătire pentru legiferarea ei în parlament am crezut de bine a cere în conferințele acestui an și părerea corpului didactic la elaborarea proiectelor de legi. Materialul, care va ieși pe urma acestor studii va servi de bază la alcătuirea elaboratelor Ministerului de instrucție în ceea ce privește unificarea învățământului.

Discuțiunile și lucrările în conferințe vor urma conform programului următor:

1. „Te deum” împreunat cu invocarea Duhului Sf. în biserică.

2. Cuvântarea de deschidere a revizorului școlar despre: „Problema unificării învățământului primar și normal”.

3. Grădinile de copii din Ardeal, Bănat etc. și din Vechiul Regat, Studiu comparativ:

a) Etatea copiilor la intrare;

b) Obligativitatea, programei;

c) Regulamentele, vacanțe;

d) Legătură în școala primară;

e) Recrutarea personalului didactic;

f) Pregătirea personalului: (școala normală fröbeliană);

g) Organele de control și recrutarea lor;

h) Eforii.

Concluziuni asupra punctelor a. h.

Problema va fi lucrată de două conduceți ca raportatori: una din Ardeal și cealaltă din vechiul Regat.

4. „Școala primară din Transilvania, Bănat, și din Vechiul Regat”, Studiu comparativ:

a) Etatea copiilor la intrare;

b) Durata cursurilor, (4-5-6-8 ani) la sate și orașe Gratuitatea;

c) Învățământul alternativ (Ardeal) și diviziile (Regat).

d) Programa, direcția școalei: practică, teoretică;

e) Tipul școalei primare viitoare. Organizația ei;

f) Școale model;

g) Trecerea învățătorilor din învățământul rural în cel urban. Criterii de selecție.

h) Eforii școlare.

Concluziuni asupra punctelor dela a. h.

Punctul 4 de mai sus se va lucra de către 3 raportori, care vor prezenta elaborate pe cehiunile înrudite.

5. „Cursurile complimentare din Vechiul Regat (Vezi decret lege No. 1844/1919) și școile de repetiție: generale, economice, independente economice din Transilvania, Studiu comparativ:

a) Orariile și programele analitice;

b) Durata cursurilor;

c) Pregătirea personalului;

d) Controlul.

Concluziuni asupra punctelor dela a. d. Problema p. 5 va avea 3 raportori, dintre care unul din Vechiul Regat.

6. Învățământul normal.

a) Școala normală tip. 6 clase (avantajii scăderii);

b) Școale normală tip. 8 clase (avantajii scăderii);

c) Legătură școalei normale cu școala primară;

d) Recrutarea elevilor normaliști din liceu ori școala primară;

e) Completarea culturii profesionale a corpului didactic;

f) Examene de definitivat și înaintare pe loc.

Conclusiuni asupra punctelor dela a f.
Problema se va lucra de 3 raportori.

7. Controlul învățământului primar și normal.

- a) Revizorii și suprevizorii școlari;
- b) Inspectorii regionali și generali;
- c) Cercul lor de atribuții;
- d) Recrutarea și pregătirea personalului de control ;
- e) Disciplinarea corpului didactic.

Conclusiuni asupra punctelor dela a-e.
Problema se va lucra de un raportor și censor.

8. Mișcarea pedagogică literară mai nouă română și străină.

9. Expozeul revizorului școlar asupra stării învățământului primar din județ.

10. Alte chestiuni eventuale fixate de revizorul școlar în acord cu Comitetul sectiei județene.

Revizorii școlari vor designa raportorii tuturor chestiunilor în legătură cu comitetul secției județene. Însă pot și alți membri prezenta propunerile scrise asupra chestiunilor din program, care de asemenea se vor pune în discuție. Conferința pe baza discuțiunilor și propunerilor raportorilor va aduce concluziuni precise asupra tuturor chestiunilor fixate în punctele programului. Lucrările și discuțiunile se vor limita la fixarea principiilor generale privitoare la reforma învățământului. Pierderea în prea multe amănunte va aduce cu sine deplasarea discuției fără multe rezultate.

Lucrările și elaboratele raportorilor se vor inainta revizorului școlar cu 8 zile înainte de termenul conferinței generale. Cel puțin cu 3 zile înainte de intrunirea conferinței revizorul va supune lucrările intrate unei analize prealabile împreună cu comitetul sectiei județene, fixând punctele mai esențiale ale concluziunilor ce vor lua și care vor servi ca puncte de orientare în discuțiile, ce vor urma. Aceasta nu înseamnă însă restrângerea conferinței în libertatea discuțiunilor și hotărârilor.

Conferințele vor fi prezidate de revizorul școlar. El se va îngriji de local potrivit, fie la prefectură, liceu, ori alte localuri publice potrivite.

Conferințele vor fi obligatorii pentru învățătorii de stat și comunali și pentru conducătoarele dela grădinele de copii. Membrii ne-români ai corpului didactic minoritar dela șco-

lile statului însă vor participa la ședințe. Absentarea nemotivată atrage după sine reținerea corespunzătoare a leii.

La conferințe se vor invita toate autoritățile școlare, bisericesti, militare și administrative locale. Diurna se stabilește la suma de 100, Unasută Lei la zi; care se va ordonața ulterior în baza rapoartelor revizorilor școlari. Învățătorii locali nu pot conta la nici un fel de diurnă.

Actele confdrinței împreună cu discursul revizorului și lucrările raportorilor se vor trimite Directoratului General al Instrucțiunii publice până la 25 Septembrie a. c.

Bibliografie.

Izvoare pentru pregătirea problemelor indicăm următoarele:

4d) 3. Legea grădinilor de copii XV-1891. Regulamentul asupra grădinilor de copii No. 44000/1892 V. K. M.

Legea grădinilor de copii mici din vechiul Regat a 1909. Regul. legii grăd. de copii mici a. 1910.

Regulamentul școlilor normale froebeliane din Ardeal No. 2997/1892 V. K. M.

Ad. 4. Legea XXXVIII/1868, XXVIII/1876 XLVI/1908, Legea XXI și XXII/1886, traducere românească XXVI și XXVII/1907.

Regulamentul No. 33000/1919 V. K. M. Decret Lege pentru organizarea comitetelor școlare (Monit. Ofic. No. 78 din Iulie 1919.)

Conferințele corpului didactic din Dacia superioară a. 1920. Lege asupra învăț. primar și normal primar din Vechiul Regat a. 1910 Regul. pentru aplicarea legii asupra învăț. primar și normal primar a. 1909.

Ad. 5. Legea XXXVIII/1868, Regulamentul No. 66569/1902 V. K. M. Decret Lege No. 2844/1919, (Cursurile complimentare din Vechiul Regat) conferințele corp. did. din Dacia superioară a. 1920.

Ad. 6. Legea XXXVIII/1868 Regul. No. 45781/1900 V. K. M. Regul. examenelor de capacitate p. învăț. No 45781/1900 V. K. M.

Regul. pentru organizarea cursurilor de complectare a culturii profes. a învățătorilor No. 102494/1905. Legea asupra învăț. primar și normal primar a. 1909.

Regul. pentru adm. interioară a școl. normale de învăț. și învățătoare tipi 6 clase No. 1805/1915.

Ad. 7. Lege XXVIII/1876. Legea I. 1883 Regulamentul revizorilor școlari din Transilvania, No. 10000/1921.

Regul. disciplinar No. 3323/1920 al Direct. Gen. din Cluj, Regul. p. comisiunile disciplinare ale corpului did. primar No. 2648/1908 (V. Regat).

Dr. L. Chirilă (ss)

directorul învățăm. primar și normal.

Ps.

Revizoratul școlar în confelegere cu comitetul central al secției județene învățătoarești în consfătuirea ținută în 8 I. c. a designat cu prelucrarea temelor (înșirate în ordinul Dir. General Nr. 17777/1922 sus publicat) pe următorii:

A) cu tema Nr. 3 literile a—h, pe Silvia Badescu, Petru Zoțiu, Mărioara Avram, Cornelia Boțco, Elena Popa, Eugenia Bălăban și Crăciun Mocuța.

B) cu tema Nr. 4 literile a—h, pe Nicolae Cristea, Iulian Lucuța, Pavel Dîrlea și George Popa Covasnit și pe Dimitrie Micu.

C) cu tema Nr. 5 literile a—d, pe Cecilia Ionescu, Cornel Mureșan, Ioan Crișan, Petru Rusu, Petru Vancu și Ioan Mădin.

D) cu tema Nr. 6 literile a—f. Teodor Mariș, Mihaiu Dragoș, Dimitrie Boariu și Dezsideriu Kövendy.

E) cu tema Nr. 7 literile a—e pe Iulian Lucuța, Dimitrie Boariu, Dimitrie Popoviciu și Ioan Laita.

F) cu tema Nr. 8 s'au designat. Nicolae Cristea, Nicolae Dima, Trăian Givulescu (Păuliș), și Ioan Cadariu.

Prin aceste designări însă, nu s'a restrâns libertatea de a se ocupă și alți învățători cu prelucrarea unei teme din celea sus însirate. Drept aceea anunțăm pe cei care au prelucrat vîro temă precum și acei designați să ni prezinte operatele cel târziu până în 31 Aug. a. c.

Arad, la 10 August 1922.

*Olaru, m. p.
subrevizor.*

Nr. 2789/922. — Anul școlar 1922—23. Domnul subprefect prin ordinul Nr. 6513/922 a dispus antistătorilor comunale să se îngrijască de curățirea salelor de învățământ și de restaurarea edificiilor școlare.

Sperăm că directorii și învățătorii conducători din preună cu sfaturile școlare încă vor fi satisfăcut datorințelor ce le au în aceasta privință, așa că la 1 Septembrie, când să începe nouul an școlar, școalele vor fi bineîngrijite și prelegerile se vor putea începe neîmpedecat.

Inscrierile școlarilor se fac în 1 și 2 Septembrie. Sfințirea școalelor și Chemarea Duhului Sfânt Duminecă în 3 Septembrie.

Tot atunci se face deschiderea solemnă a anului școlar. Cu aceasta ocaziune directorii școlari vor vorbi părinților adunați despre foloasele învățăturii, și datorințele ce ni se împun în noua situație de a-nă cultiva tot mai mult. Arătați-le, că școala e făla

satelor și prin urmare e datorința lor de aduce orice jertfe pentru provederea și împodobirea ei. Statul face tot posibilul pentru prosperarea școalei și a culturii, dar între împrejurările date să nu așteptăm toate dela stat. Comunele și județele din regatul vechiul au adunat milioane pentru înmulțirea școalelor, să nu ne lăsăm nici noi mai pre jos, dacă ne iubim neamul și țara.

Lecțiile să încep Luni în 4 Septembrie.

Părinților le stă în drept să inscrie copiii ori la școală în care limba de predare e limba maternă a școlarului, ori la școală cu limba de propunere română. Minoritățile care n'au școale în comună, să pot înscrie numai în școală cu limba de propunere română.

Examenele particulare nu se pot face numai la sfârșitul anului școlar.

Abatere dela aceasta dispoziție fără avizul revizoratului școlar nu se poate face nici într-un caz. Arad, la 14 Aug. 1922.

Moldovan, revizor.

Nr. 2814/922. — Conferința din București a inspectorilor și revizorilor școlari ținută la 29/VI—7/VII sub prezidiul lui Ministrul Angelescu, în chestia reformei învățământului primar, normal și a grădinilor de copii au adus următoarele concluziuni:

I. *Școala primară uniformă pentru orașe și sate* va avea 7 clase. Cl. I—II cu program redus. Cl. III—VI cu programă vastă. Cl. VII cu programă redusă și frecvență din 1 Nov. până în 31 Martie. Limba de predare e limba maternă a școlarilor. Limba statului să predă începând din cl. III. Deobligamentul școlar să începe cu anul a 7-lea. Școalele nedivizate vor recruta elevii din 2 în 2 ani și vor face învățământ alternativ. Învățământul e obligativ și gratuit. Din clasa a IV. primară elevii pot trece în școalele secundare ori de specialitate. Cei ce nu trec la școalele secundare, sunt obligați a termina școala primară cu VII clase. Absolvenții clasei a VII fac serviciu militar cu $\frac{1}{2}$ an mai puțin. În baza unui examen de diferență pot trece în clasa corespunzătoare din învățământul secundar ori special.

II. *Școala de repetiție generală* dispără. Școalele de repetiție economice se vor menține.

III. *Școala normală* va fi de o durată egală cu liceul complet 7—8 ani.

IV. *Grădinile de copii* vor fi atașate la școlile primare ca administrație și control. Se vor recruta și învățătoare pentru controlul învățământului de fete. Conducătoarele grădinilor de copii se vor prăgăti în școale normale speciale.

V. *Pregătirea profesorilor pentru școlile normale și personalul de control* se face în institutul pedagogic universitar, ce se va deschide la 1 Sept. 1922. La acest institut să admit prin concurs și examen cei mai buni elevi ai școalelor normale ori studenți cu bacalaureat.

VI. *Invățământul religios*. Învățătorii se vor califica și ca cantori la unele școli normale. Cântarea bisericescă e obligătoare pentru toate școalele primare și pentru toate confesiunile. Religia unde e cu puțință, o propun preotii, unde nu învățătorii.

VII. *Programa analitică* (planul de învățământ) se face după modelul celei din Transilvania, împărțindu-se materialul pe VII clase. Materialul inutil se va descărca. Principiu: școala muncii la toate studiile.

VIII. *Personalul de control* se va recruta din profesori ori învățători cu studii academice și dintre

subrevizori prin înaintare. Revizorii se vor numi: *inspectori școlari de județ*. Subrevizorii: *subinspectori de județ*. Ei se recrutează dintre învățătorii meritoș cu 10 ani stagiu în învățământ, pe baza de examen, sau 5 ani stagiu în învățământ, dacă au pregătiri universitare, având 5 ani în învățământ ori administrația școlară, fără nici un fei de examen.

IX. Examen de definitivat. Absolvenții școalelor normale vor fi aplicati ca învățători provizori și se vor definitiva numai după depunerea examenului de definitivat.

X. Inspectorii regionali și generali se vor recruta dintre inspectorii de județe, prin înaintare pe bază de merite ori înaintare automatică după un anumit stagiu. Învățământul se va decentraliza pe directorate generale, pentru toate categoriile de școli.

XI. Comitete școlare se vor înființa în fiecare comună. Acestea vor avea căderca de a încassa impozite și a crea fonduri pentru construcția și repararea școlii. Statul va dă numai subvențuni. Tot asemenea se va crea comitet școlar județean în capitala fiecărui județ, care va administra fonduri și va încassa beneficii și impozite școlare ce se vor legifera.

In atențunea învățătorilor. Pentru orientare am comunicat mai sus concluzele aduse, de ancheta inspectorilor și revizorilor școlari în chestiunea Reformei Învățământului, ca referenții încredințați cu elaborarea proiectelor ce sunt a se pertractă în conferență generală, să aibă cunoștință de starea afacerilor Domnii referenți sunt rugați a nu se estinde în lucrările lor. Referadele să fie scurte și binemotivate. Să nu facem fraziologie inutilă. Concluziunea să fie însă clară și precisă, ca să poată servi de bază hotărârii ce se va aduce în conferență generală.

Arad, ta 15 Aug. 1922.

Moldovan, revizor.

DIVERSE.

Probleme sociale cari ne privesc.

Necesitatea educației religioase-morale, naționale și patriotice de Teodor Mariș prof. la școală normală conf.

În zilele noastre, cari formează un stadiu transformare și frământare a lumii în trecea ei cătră desăvârșire, se înmulțește pe zi ce merge numărul acestora, cari se ocupă cu probleme sociale.

Unii din ei se ocupă având cu ideal al vieții lor restabilirea ecilibrului social, iar alții se ocupă de aceste probleme — folosindu-se de starea tulbură a vremilor — cu scop de a-și asigura prin explicarea tendențioasă acestor probleme, situații favorabile.

Aceștia sunt periculoși pentru stat și cum numărul lor crește și să răspândește chiar și în pătuurile de jos ale societății, e bine a se da chestiunilor mai des atăcate de acești periculoși o explicație reală și a face ca aceste chestiuni să fie cunoscute astfel de toți acei, cari adeseori sunt folosiți ca material de răsvrătire din partea celor răi și violenți.

Acesta îmi este scopul cu ordurile următoare, adresate pe aceasta cale acestora pentru cari muncim noi dascălii poporului, pentrucă adeseori poți auzi: Pentru ce să fiu bun și moral, când ceilalți oameni sunt câini afurisiți?

Pentru ce să fiu patriot și naționalist, când patria și națiunea nu-mi dau nici un ajutor, ba încă îmi cer sacrificii?

Acei oameni, cari vorbesc astfel nu sunt conduceți în faptele lor de principii, ci cugetă și lucrează sub influența momentului. Aceștia păndesc ocazia favorabilă, fiindcă ei cred, că lucrurile merg bine și la întâmplare și de aceștia sunt cam mulți și tocmai așa se explică desechilibrul moral în care ne aflăm azi. Omul se află azi într-o mare nedumerire. Unii zic: Fiți credincioși, drepti, buni. Alții: Fiți practici și realiști, fiecare să trăiască cum poate. Unii strigă trăiască România, alții cântă internaționala. Pe cari să-i urmăm? Ce să facem? Iar dacă noi nu știm care e calea cea adevărată, va fi cu mult mai greu să îndrumăm în viață copiii nostrii, generația viitoare. Si azi suntem tocmai aici, ajungând până acolo în căt mulți stau pe gânduri să învețe copiilor a fi buni și de omenie, temându-se, ca nu cumva, fiind așa, să-i nenorocească.

Acestora le zic nu stați pe pânduri și nu vă deparați de legea românească cuprinsă în evangelia lui Cristos, căci zice un mare învățat: Omenimea poate suporta ori căt, dar creștinătatea nu o va întrece nici odată. Iar acest adevăr ni-l documentează faptul, că mai de demult filosofi erau cei mai necredincioși oameni, iar azi, cei mai mari filosofi sunt cei mai mari creștini, ceia ce aderește că cu cății să aprofundează cineva mai mult în adevărata știință cu atât să apropie mai mult de Dzeu.

Si de aicu credința este o trebuință sufletească a omului fără de care nici om, nici popor n'a trăit, nu trăește și nici nu va putea trăi.

(Va urma.)

INFORMAȚIUNI.

Comitetul central ales în adunarea generală a secției județene Arad s'a constituit alegând de președinte: N. Cristea, v. președinte: Iul. Lucuța, secretar: I. Tr. Givulescu Arad secretar II: N. Dima, cassar: T. Cherechean, bibliotecar: V. Guleș, controlor: I. Mladin.

Aviz! Atât membrii fondatori cât și acionari înscriși ai „Librăriei Școalelor” sunt rugați să efepuiască de urgentă vărsămintă prescrise. Terminul de înscriere se prelungeste până la alte dispoziții. Comitetul executiv.

Anunț școlar. Referitor la începerea anului școlar 1922/1923, Ministerul instrucțiunii publice a dispus următoarele: Exam. de corigență se țin în 1—2 Sept, c. Exam. particulară se țin în 4—5 Sept. c. Exam. de primire pentru cl. I. se țin 6 Sept. c. Înscrierile se fac în 7—8—9 Sept. c. Deschiderea anului școlar 1922/1923 în 10 Sept. c. Cursurile vor începe în 11. Sept. 1922. — Direcția liceului „Elena Ghiba Birta.”

„Dicționarul Transilvaniei” a apărut și să află de vânzare Serviciul statisticei regionale din Cluj, Calea Regele Ferdinand 78, pt. Dvoastră, cu prețul redus de 45 lei, inclusiv taxa de transport.

Înscrieri în școală comercială superioară secția română pentru fete pe anul școlar 1922—1923 se fac în fiecare zi între orele 10—11 în localul școalei Piața Avram Iancu Nr. 18.